

Мій перший урок

- Добрий день, Людмила Миколаївно!

Переді мною стояв молодий чоловік.

- Не впізнали? Я...

Він назвався. Я, звичайно ж, згадала його, мого колишнього учня. Він учився у тому класі, де я провела колись свій перший урок.

Ми довго говорили. Клубочком покотилися спогади. І я подумки повернулась у той першOVERесневий день 1986 року.

Сповнена надій, сподівань, мрій, сумнівів і страхів, я переступила поріг класу. Переді мною сиділи дев'ятикласники. Майже дорослі люди. Від цього стало ще страшніше. Але ж не можна цього виказувати! «Ти вчитель! - сказала я собі. - Тримайся!». Треба було все зробити для того, щоб стати цікавою, щоб вони повірили мені і пішли за мною.

Пам'ятаю, говорила про красу, велич українського слова, його роль у житті кожного українця, про те, як важко ще й сьогодні нашій мові піднятися з колін. Прикро, але в кінці цивілізованого ХХ століття чимало батьків пишуть заяви такого страшного змісту: «Прошу звільнити від вивчення української мови». Манкурти чи хто вони? Адже будь-яка мова живе, поки є її носії. Яке ж майбутнє у нашого рідного слова, кому як не дітям його плекати і стояти на сторожі? Народи живуть доти, доки живе мова.

Слухали уважно. І раптом питання: « А чому нам не кажуть всієї правди про аварію на Чорнобильській станції?».

Так, 26 квітня 1986 року чорним вихором увірвалося в долі життя українців. Лише через кілька днів після катастрофи у газеті «Известия» з'явиться невелика замітка (кілька рядків) про цю біду. Сухе, офіційне повідомлення. І все. А Україна (вже вкотре за багатовікову історію) нагадувала розворушений вулик. Люди рятувалися від невидимого ворога, кидали домівки, майно, шукали допомоги. Вона надійде, але не відразу. Пізніше. Слава Богу, що в першу чергу влада кинулась допомагати дітям. Ось і мої дев'ятикласники тільки-но повернулися із Закарпаття, де їх зустріли як рідних, дали прихисток і розділили з ними хліб.

Що я могла відповісти цим дітям тоді? Їхні душі уже й так отруєні неправдою, облудою, оманливими цінностями й благополуччям. Вони ще вірили тому, що говорили з екранів телевізора, по радіо, писали в газетах. Мабуть через те й здивувало їх, що в час, коли треба було б рятувати людей, їх вивели на першотравневу демонстрацію, влаштували велогонку світу в двомільйонному місті, отруєному радіацією. Я особисто, вірячи тодішньому міністру охорони здоров'я, який щовечора звітував перед нами, що небезпеки немає, була глядачем того вельми захоплюючого спортивного дійства.

...Їхні очі дивилися мені в саму душу. Я зрозуміла: ось мій перший справжній екзамен, його треба, треба витримати гідно.

І тільки через роки, зустрівшись зі своїм учнем, дізналась, що той екзамен склала.

Тоді, 1 вересня 1986 року, я попросила дітей замислитись над тим, чому у нашій українській долі був Валуєвський циркуляр і Ємський указ, чому багату, безкрайню нашу землю називали «окраїною Русской імперии», співучу мову -«наречием»? За що віддали свої життя українські лицарі-герої Крут, померли голодною смертю мільйони українських селян у 1932-1933 роках? А репресії в 30-х роках, а в 70-х уже в «благополучній» країні? Цвіт нації згинув на колимських морозах. Ось і Чорнобиль - то ланка з того ж ланцюга.

Пролунав дзвоник . Із класу мої дев'ятикласники виходили тихо. Мені подумалось: «Зрозуміли чи байдуже? »

Потім буде багато уроків, ми обговорюватимемо різні твори, серед яких і «Чорнобильська мадонна І. Драча, «Сім» Бориса Олійника, «Марія з полином в кінці століття » В. Яворівського. Будемо сперечатися, розуміти один одного і не погоджуватись. І до самого їхнього випуску я шукала відповідь на питання: «Зрозуміли чи байдуже? »

І почула її того осіннього вечора, через багато років, повертаючись зі школи.

- Ви пам'ятаєте , про що ви розказували нам, коли ми вперше зустрілися?
- Звичайно , - аж стрепенулась я .
- Дякую від нас усіх за той урок .

Ми попрощалися. Місто запалювало вогні. Додому я йшла щаслива і дякувала Богові, що у моїй учительській долі був такий перший урок.

Присідько Людмила Миколаївна, учитель української мови і літератури, ЗНЗ № 243.